3° Πανελλήνιο Συνέδριο
Ιατρικής Φυσικής

27° Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο
Ακτινολογίας

Η Αριστερή Σπονδυλική Αρτηρία ως κλάδος του Αορτικού Τόξου και η κλινική της σημασία

Δημήτριος Πρίφτης, Αγγελική Παπαδημητρίου, Βικτώρια Τσατσαρέλη, Χριστίνα Ουρουμίδου, Ιωάννης Δαυΐδης, Χρυσή Ναλμπαντίδου

Ακτινολογικό Τμήμα Γ.Ν.Θ. «Γ. Γεννηματάς»

30, 31 ΟΚΤ + 1 ΝΟΕ
2026

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
- ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΛΑΡΙΣΑ

Οργάνωση

ΕΦΙΕ
Ένωση Φυσικών Ιατρικής Ελλάδος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ

Εισαγωγή

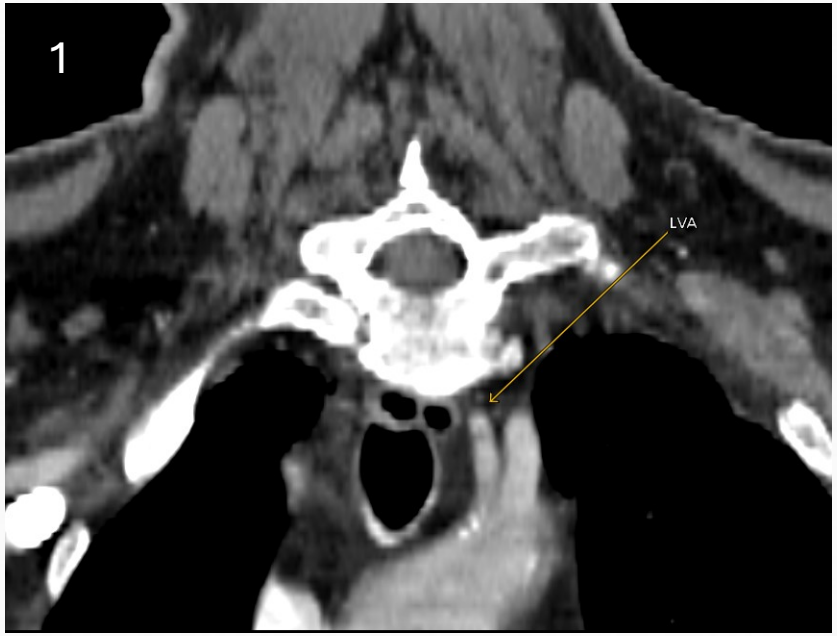
- Οι σπονδυλικές αρτηρίες είναι δύο (δεξιά και αριστερή) και εκφύονται από τις αντίστοιχες υποκλείδιες αρτηρίες.
- Η σπονδυλική αρτηρία αποτελεί τον σημαντικότερο κλάδο της υποκλείδιας αρτηρίας επειδή αιματώνει το οπίσθιο μέρος του εγκεφάλου.
- Η συμβολή των δύο σπονδυλικών αρτηριών σχηματίζει την βασική αρτηρία.
- Υπολογίζεται ότι διαμέσου του σπονδυλοβασικού αρτηριακού συστήματος προσάγεται στον εγκέφαλο το 20% του συνολικού αίματος που απαιτείται για την αιμάτωσή του.
- Η έκφυση της αριστερής σπονδυλικής αρτηρίας απευθείας από τον αορτικό τόξο, είναι μια κλινικά σημαντική ανατομική παραλλαγή.

Μέθοδοι & Υλικά

- Άνδρας 73 ετών παραπέμφθηκε από ιδιώτη αγγειοχειρουργό για διενέργεια αξονικής αγγειογραφίας καρωτίδων αρτηριών με ένδειξη στένωση δεξιάς έσω καρωτίδας αρτηρίας.
- Διενεργήθηκε αξονική αγγειογραφία καρωτίδων αρτηριών, πριν και μετά την ενδοφλέβια έγχυση σκιαγραφικού και μελετήθηκαν οι τομές σε εγκάρσια, στεφανιαία οβελιαία και MIP ανασύνθεση.

Αποτελέσματα

- Από την αξονική αγγειογραφία των καρωτίδων αρτηριών διαπιστώθηκε στένωση και μη ικανοποιητική σκιαγράφηση του εγγύς τμήματος της δεξιάς έσω καρωτίδας αρτηρίας.
- Διαπιστώθηκε ως τυχαίο εύρημα έκφυση της αριστερής σπονδυλικής αρτηρίας απευθείας από τον αορτικό τόξο, ανάμεσα στην αριστερή κοινή καρωτίδα αρτηρία και την αριστερή υποκλείδια αρτηρία, ανατομική παραλλαγή όπου από τον αορτικό τόξο εκφύονται τέσσερεις κύριοι αρτηριακοί κλάδοι. *(εικόνες 1 και 2)*

Συμπεράσματα

- Η άμεση έκφυση της αριστερής σπονδυλικής αρτηρίας από τον αορτικό τόξο μπορεί να μεταβάλει τα πρότυπα ροής και συνδέεται:
  - με νευρολογικά συμβάντα,
  - με αυξημένη ευαισθησία σε διαχωρισμό, αθηροσκλήρωση,
  - συμβάλλοντας δυνητικά σε ισχαιμία της οπίσθιας κυκλοφορίας όταν η αρτηρία είναι επικρατούσα ή όταν ο κύκλος του Willis είναι ελλιπής.
- Επίσης η αναγνώριση της παραλλαγής είναι κρίσιμη πριν από TEVAR, ή χειρουργική επέμβαση στον αορτικό τόξο.
- Η οξεία γωνία έκφυσης ή η άτυπη πορεία μπορούν να δυσχεραίνουν τον καθετηριασμό και να αυξήσουν τον κίνδυνο ιατρογενούς κάκωσης κατά τις νευροενδοαγγειακές πράξεις.
- Η ανατομική αυτή παραλλαγή έχει κλινική σημασία και ο ακτινολόγος πρέπει να την αναφέρει ακόμα και ως τυχαίο εύρημα.

Βιβλιογραφία

- Einstein EH, Song LH, Villela NL, Fasani-Feldberg GB, Jacobs JL, Kim DO, Nathawat A, Patel D, Bender RB, Peters DF. Anomalous Origin of the Left Vertebral Artery from the Aortic Arch. Aorta (Stamford). 2016 Apr 1;4(2):64-67. doi: 10.12945/j.aorta.2015.15.022. PMID: 27757404; PMCID: PMC5054757.
- Yuan SM. Aberrant Origin of Vertebral Artery and its Clinical Implications. Braz J Cardiovasc Surg. 2016 Feb;31(1):52-9. doi: 10.5935/1678-9741.20150071. PMID: 27074275; PMCID: PMC5062690.
- Sonwani NS, Thakur KS, Ateriya N, Verma S. An Unusual Origin of the Left Vertebral Artery: A Case Report. Cureus. 2023 Aug 20;15(8):e43824. doi: 10.7759/cureus.43824. PMID: 37736441; PMCID: PMC10509331.